CYFARFOD	**Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd**
DYDDIAD	**10 Mawrth 2015**
PWNC	**Grant Gwella - Llywodraeth Cymru**
PWRPAS	**Cyflwyno y wybodaeth ddiweddaraf a derbyn arweiniad ar y ffordd ymlaen**
AWDUR	**Geraint George** **Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd**

Cefndir

1. Yn sgil dyfodiad Mesur Llywodraeth Lleol 2011 (Cymru) gwelwyd cryn ddatblygiadau a chynnydd yn y gofyn a'r disgwyliadau ar aelodau etholedig. Mae'r Mesur hefyd yn nodi gofynion ar Lywodraeth Leol i gefnogi aelodau etholedig i gyflawni yn llwyddiannus yn eu rolau. Mae'r gefnogaeth yma yn gallu bod trwy amrywiol ffyrdd (hyfforddiant, swydd ddisgrifiadau clir, cyfweliadau datblygiad personol ayyb).

2. Bydd y pwyllgor yn cofio fod Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLlLC) wedi chware rhan annatod yn cynorthwyo Llywodraeth Lleol i ddatblygu ac ymateb i ofynion y ddeddf drwy arwain ar nifer o ddatblygiadau penodol a chyd-ddatblygu elfennau eraill ar ein rhan. Mae nifer fawr o drafodaethau y Pwyllgor hwn wedi bod yn seiliedig ar arweiniad gan Gymdeithas Llywodraeth Leol dros y blynyddoedd diwethaf.

3. Yr ydym ar ddeall nawr fod y Gweinidog ar gyfer Gwasanaethau Cyhoeddus, Leighton Andrews wedi penderfynu y bydd Grant Gwella Llywodraeth Cymru yn dod i ben ddiwedd Mawrth 2015.

4. Fel y mae pethau'n sefyll ar hyn o bryd, bydd hyn yn arwain at ddiddymu y Timau Cydraddoldeb a Gwella yng Nghymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a'r Uned Ddata Llywodraeth Leol sy'n ymdrin â pherfformiad. Bydd y gwasanaethau a gyflwynir gan y timau hyn yn dod i ben.

Ymgynghoriad Fframwaith Cymwyseddau

5. Y mae'r ymgynghoriad 'Fframwaith Cymwyseddau' sydd ynghlwm yn Atodiad A yn enghrhaifft o waith y CLlLC, mae'n elfen bwysig o gefnogaeth i Aelodau. Mae'r ymgynghoriad wedi ei rannu gyda'r holl aelodau trwy Rhaeadr ar y 6ed o Chwefror gan ofyn i aelodau gyflwyno sylwadau er ystyriaeth yn y Pwyllgor neu yrru sylwadau yn uniongyrchol i CLlLC.

Breinlen Cynorthwyo a Datblygu Cynghorwyr

6. Fe gofiwch fod CLlLC wedi llunio Breinlen Cynorthwyo a Datblygu Cynghorwyr Cymru, y cyfeirir ati ar lafar fel 'Siarter Aelodau'. Datblygwyd y Siarter ar ei newydd wedd yn 2012/13 gan ymgynghori â chylchoedd gwleidyddol a swyddogion cynorthwyo aelodau pob awdurdod. Mae elfennau o'r freinlen yn cyd-fynd ac yn adeiladu ar ofynion Mesur Llywodraeth Leol 2011 (Cymru) a grybwyllwyd eisoes.

7. Bellach, fodd bynnag, oherwydd y sefyllfa a nodir yn 3 a 4 uchod, sef diddymu y Tim yng Nghymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, ni fydd modd i Gyngor Gwynedd ennill cymhwyster y Siarter gan na fydd neb ar gael i'w dyfarnnu.

8. Fodd bynnag, ystyrir fod elfennau a gynhwyswyd o fewn y Siarter yn bwysig iawn, (ee swydd ddisgrifiadau cymwys, sicrhau rhaglen hyfforddiant lawn ayyb) gan eu bod yn cefnogi egwyddorion y Cyngor ynghylch cefnogi datblygiad aelodau etholedig i'w galluogi i weithredu yn llwyddiannus yn eu rolau. Ystyrir y dylid parhau i adnabod a gweithio tuag at yr elfennau pwysig o'r Siarter er mwyn sicrhau fod y gefnogaeth briodol yn cael ei ddatblygu ar gyfer Aelodau Cyngor Gwynedd. Mae hyn yn hynod o bwysig fel gwaith rhag-baratoadol er mwyn sicrhau fod yr holl elfennau pwysig mewn lle erbyn etholiadau nesaf Llywodraeth Lleol.

9. Gofynnir i'r Pwyllgor

   A) ystyried a oes ganddynt unrhyw sylwadau penodol ar gyfer ymateb i'r ymgynghoriad, yn arbennig y cwestiynau penodol a ofynnwyd.

   B) gefnogi y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd i barhau i adnabod yr elfennau pwysig o'r Siarter i sicrhau fod y gefnogaeth briodol yn cael ei ddatblygu ar gyfer aelodau Cyngor Gwynedd. Mae hyn yn hynod bwysig i barhau i weithio arno yn awr gydag golwg o gael yr holl elfennau pwysig mewn lle erbyn etholiadau Llywodraeth Lleol nesaf.